

“Šī dokumenta tulkošanai izmantota Eiropas Savienības finansiālā palīdzība un Eiropas Padomes līdzfinansējums. Šeit paustie viedokļi nekādā veidā nav izmantojami Eiropas Savienības vai Eiropas Padomes oficiālā viedokļa atspoguļošanai.”

Strasbūra, 2016.gada 7.decembris

CEPEJ(2016)5

EIROPAS TIESISKUMA EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒŠANAS KOMISIJA (CEPEJ)

Ceļā uz Eiropas lietu izskatīšanas termiņiem tiesvedības procesā Īstenošanas vadlīnijas

Pieņemts CEPEJ 28.plenārsēdē 2016.gada 7.decembrī

Dokuments ir sagatavots, pamatojoties uz Lietu izskatīšanas laika plānošanas centra SATURN darba grupas darbu un Itālijas zinātniskā eksperta Marko Fabri (Marco Fabri) darbu

SATURA RĀDĪTĀJS

[1. Ievads](#)

[1.1. Lietu izskatīšanas termiņu izstrādes metode](#)

[1.2. Galvenie mērķi un attīstības perspektīvas](#)

[1.3. Piemērošanas joma](#)

[2. Lietu izskatīšanas termiņu apraksts](#)

[3. Lietu izskatīšanas termiņu īstenošanas metodika](#)

[3.1. 1.posms: Pašreizējās situācijas diagnostika](#)

[3.2. 2.posms: Laika grafiku izveide un īstenošana](#)

[3.3. 3.posms: Uzraudzība](#)

Pielikums: Excel izklājlapa lejupielādējama no CEPEJ tīmekļa vietnes

1. Ievads

Kā zināms, Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. pants nosaka, ka "ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu".

Šis mērķis ir jāīsteno, izstrādājot rīkus, politiku, procedūras un pasākumus, ko veic lēmumu pieņēmēji, tiesu darbinieki, juristi sadarbībā ar ieinteresētajām personām.

Lietu izskatīšanas termiņi ir viens no šiem rīkiem. Tā nav panaceja tiesvedības ilguma samazināšanai, bet gan noderīgs rīks tiesu darba un politiku novērtēšanai, kā arī tiesvedības norises uzlabošanai.

Lietu izskatīšanas termiņus var uzskatīt par *darba instrumentiem*, jo tie ir konkrēti mērķi, lai mērītu, cik lielā mērā katra tiesa un tiesu administrācija ievēro lietu savlaicīgas izskatīšanas principu un Eiropas Cilvēktiesību konvencijā noteikto taisnīgas, laikus veiktas lietas izskatīšanas principu.

Lietu izskatīšanas termiņu noteikšana ir būtisks solis, lai sāktu mērīt un salīdzinātu lietu apstrādes veiktspēju un konceptuāli labāk definētu '**nepabeigto lietu uzkrājumu**', kas ir to nepabeigto lietu skaits vai īpatsvars, kas neiekleļaujas noteiktajā vai plānotajā lietu izskatīšanas termiņā.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šajā darbā minētajiem termiņiem ir šāda nozīme:

Darba slodze — viss tiesas vai tiesnešu darbs. Tās ir visas darbības, ko veic tiesa vai tiesnesis (piemēram, izskatāmo lietu apjoms, administratīvie pienākumi, jebkura cita darbība, kas ietilpst tiesas vai tiesneša pienākumos).

Izskatāmo lietu apjoms – to lietu skaits, kas tiesai vai tiesnesim ir jāizskata. Tas parasti ir nepabeigto lietu summa un konkrētā laika periodā ienākošās lietas.

Nepabeigtās lietas – to lietu skaits, kas tiesai vai tiesnesim vēl jāizskata noteiktā laika periodā (piem., līdz 1. janvārim izskatāmās lietas).

Lietu izskatīšanas termiņš – laikposms, kurā ir jāizskata noteikts skaits vai procentuāla daļa lietu, ņemot vērā nepabeigto lietu ilgumu. Lietu izskatīšanas termiņi ir vadības rīks, ko var izveidot centrālās iestādes (piemēram, Tieslietu padome, Augstākā tiesa, Tieslietu ministrija, Parlaments) un/vai tiesas. Lietu izskatīšanas termiņus nedrīkst jaukt ar procesuālajiem termiņiem vai termiņiem, kas attiecas uz atsevišķām lietām. Procesuālais termiņš vai termiņi parasti ir noteikti procesuālajās tiesībās. Tas nozīmē, ka darbībai jānotiek noteiktā laikā, vai arī būs juridiskas sekas

Nepabeigto lietu uzkrājums – to nepabeigto lietu skaits vai procentuālā daļa, kas nav izskatītas noteiktā lietu izskatīšanas termiņā. Piemēram, ja attiecībā uz visiem civilprocesiem ir noteikts, ka lietu izskatīšanas termiņš ir 24 mēneši, tad nepabeigto lietu uzkrājums ir to nepabeigto lietu skaits, kas ir vecākas par 24 mēnešiem.

Lietu izskatīšanas termiņi ir jānosaka ne tikai trīs galvenajām jomām (civillietu, krimināllietu un administratīvo lietu), bet tie pakāpeniski jānosaka dažādām 'lietu kategorijām'. Lietu izskatīšanas termiņi jāpielāgo katrai lietu kategorijai (piemēram, ģimenes lietas, bankrots, darbaspēks utt.) un vietējiem apstākļiem atkarībā no procesuālajiem jautājumiem, pieejamajiem resursiem un tiesiskās vides.

Tomēr Eiropas norādījumi ir kā bāka, kas rāda ceļu, izstrādājot lietu izskatīšanas termiņus nacionālajā un vietējā līmenī, kā arī sākot veidot vienotu redzējumu par Eiropas kopējām vēlmēm.

Ir svarīgi uzsvērt, ka kvantitatīvie rādītāji un mērķi ir tikai tiesu darbības un sasniedzamo mērķu atspoguļojums. Lai sasniegtu šos mērķus, ir nepieciešami atbilstoši tiesu resursi, efektīva politika, labi procesuālie noteikumi un prakse, apņēmība un konkrēti pasākumi.

Turklāt tiesvedības ilgums ir tikai viens tiesu sistēmas, kuras darbībai būtu jābūt godīgai, pieejamai un īstenotai saprātīgā termiņā, mērķu 'trilógijas' komponents.

1.1. Lietu izskatīšanas termiņu izstrādes metodika

Piedāvātie **lietu izskatīšanas termiņi** ir šādu procesu rezultāts: a) literatūras analīze par tiesu termiņiem; b) Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra; c) divu pētījumu datu vākšana un analīze, kas iesniegti gan CEPEJ valstu respondentiem, gan izmēģinājumu projektā iesaistītajām tiesām; d) debates par piedāvātajiem lietu izskatīšanas termiņiem 2014. gada, 2015. gada, 2016. gada CEPEJ izmēģinājumu projektā iesaistīto tiesu sēdēs un CEPEJ 2015. gada decembra un jūnija plenārsēdēs.

Šā procesa rezultātā tika izveidotas četras lietu izskatīšanas kopas (A, B, C, D), kurās ņemta vērā dalībvalstu atšķirīgā situācija.

Ņemot vērā pieejamos datus, mēs apzināmies, ka dažas valstis nespēs ievērot piedāvātos lietu izskatīšanas termiņus, bet citas, iespējams, spēs izpildīt vēl labāk.

Četrus piedāvātos lietu izskatīšanas termiņus var izmantot kā pamata atsauci. Katra valsts vai tiesa ir aicināta noteikt katrai tiesai un lietu kategorijai savus lietu izskatīšanas termiņus.

Katrai tiesvedības procesa instancei (pirmajai, apelācijas, Augstākās tiesas instancei) jāpiemēro vienādi vai atšķirīgi **lietu izskatīšanas termiņi**. Piemēram, D lietu izskatīšanas termiņš var būt reāls un īstenojams pirmās instances tiesām, vismaz kā sākuma punkts, bet A lietas izskatīšanas termiņu var izmantot Augstākajās tiesās.

1.2. Galvenie mērķi un attīstības perspektīvas

Mēs uzskatām, ka šie **lietu izskatīšanas termiņi** ir pragmatisks kompromiss, ņemot vērā dalībvalstu ļoti atšķirīgās situācijas un kontekstus. Tie būtu jāuztver kā mērķi, kas pakāpeniski jāsasniedz visām dalībvalstīm, ņemot vērā arī vajadzību attīstīt tiesu pakalpojumus un panākt līdzīgu tiesvedības ilgumu visā Eiropā.

Tas nozīmē, ka visu Eiropas Padomes dalībvalstu vispārējais mērķis būtu nodrošināt **A lietu izskatīšanas termiņa** ieviešanu visās tiesvedībās, pakāpeniski tam tuvojoties, piemēram, ievērojot B un C lietu izskatīšanas termiņus.

Tomēr piedāvātie **lietu izskatīšanas termiņi** būtu jāuzskata par īpašu Eiropas bākuguni dalībvalstīm, kurām pēc tam būtu jāpieņem savi lietu izskatīšanas termiņi valsts, rajona un tiesas līmenī, ņemot vērā dažādos kontekstus.

Jāuzsver, ka piedāvātie **lietu izskatīšanas termiņi** ir vadības rīki darbā ar tiesas vai tiesu sistēmas uzkrāto izskatāmo lietu apjomu.

Tāpēc tie nav uzskatāmi par nodrošinājumu, lai izvairītos no Eiropas Cilvēktiesību tiesas sprieduma. 6. pantā noteiktā saprātīgā termiņa klauzula ir piemērojama atsevišķiem gadījumiem. Eiropas Cilvēktiesību tiesa (ECT) ir iestāde, kurai ir galējas pilnvaras izvērtēt, vai lietā ir pārkāpts Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. pants.

Pirmo **lietu izskatīšanas termiņu** komplektu ir paredzēts piemērot trim lielām lietu (civillietu, krimināllietu un administratīvo lietu) "ģimenēm". Nākotnē ir paredzēts noteikt lietu izskatīšanas termiņus dažādām lietu kategorijām, kas ietilpst šajās lielajās ģimenēs.

1.3. Piemērošanas joma

Šajā posmā piedāvātajos lietu izskatīšanas termiņos netiek ņemts vērā **izpildes process**, ņemot vērā tā sarežģītību un atšķirību dažādās valstīs. Tomēr būtu atzinīgi jāvērtē tas, ka Eiropas cilvēktiesību tiesas judikatūrā ir iekļauts izpildes posms, novērtējot pārlieku ilgo tiesvedības procesu.

Tāpat arī **krimināllietu izskatīšanas termiņos** netiek ņemts vērā izmeklēšanas vai 'pirmstiesas' posms, bet gan tikai lietas izskatīšana, kad tā tiek iesniegta tiesā. Tomēr jāsaprot, ka tiesvedības procesa ilguma izvērtēšanā Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra iekļauj arī izmeklēšanas posmu.

Tāpēc attiecībā uz šiem lietu izskatīšanas termiņiem katras lietas **sākuma datums** ir diena, kad lieta ir iesniegta tiesā, bet lietas var definēt kā **pabeigtas**, kad tiesa ir pieņēmusi 'galīgo lēmumu', kas nozīmē, ka lieta ir izbeigta.

Attiecībā uz civillietām mēs ierosinājām **neieklaut** visus nestrīdīgus jautājumus (piem., maksājumu rīkojumus, aizbildnība utt.), kuriem parasti piemēro īpašu procedūru ar ļoti atšķirīgiem izskatīšanas termiņiem. Mēs apzināmies, ka daudzās dalībvalstīs šī atšķirība ne vienmēr ir skaidra. Dalībvalstu ziņā ir pieņemt vai nepieņemt šo atšķirību.

2. Lietu izskatīšanas termiņu apraksts

Katrā lietas izskatīšanas termiņā tiek ņemta vērā lietas sarežģītība saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru.

'**Prioritāras lietas**' ir jāizskata iespējami ātri. Lūdzu, skatiet Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, kas ir definējusi '**prioritāras lietas**'.

'**Parastas lietas**' parasti veido tiesu darba lielāko daļu. Vienkāršības labad, šajā posmā 'prioritāro lietu' īpatsvara skaitīšana ir iekļauta 'parastajās lietās'. Bez teikšanas ir skaidrs, ka katra dalībvalsts vai tiesa var pati noteikt savus īpašos lietu izskatīšanas termiņus.

Tiesām ir jāizskata arī ļoti 'sarežģītas lietas', kuras prasa vairāk laika. Tāpēc šeit ir paredzēta 5%-10% **rezerve tikai ļoti sarežģītām lietām**, kuru nav plānots iekļaut lietu izskatīšanas termiņos, kas, tādējādi, sastāda 90-95% tiesu darba apjoma. Taču lietām, kas atrodas šajā 'rezerves zonā', ir jāpievērš īpaša uzmanība attiecībā uz to, ka tām iespējami drīz jānosaka lietu izskatīšanas termiņi.

Lēmums noteikt 5%-10% rezervi ir katras dalībvalsts vai tiesas ziņā, ņemot vērā ļoti sarežģīto lietu īpatsvaru.

Kā jau minēts, tiesas var brīvi noteikt dažādus lietu izskatīšanas termiņus dažādām lietu kategorijām. Piemēram, tiesa var noteikt A lietu izskatīšanas termiņu civillietām un B lietu izskatīšanas termiņu krimināllietām, tad A lietu izskatīšanas termiņu ģimenes jautājumiem, bet C lietu izskatīšanas termiņu bankrota lietām.

Lietu izskatīšanas termiņi ir elastīgi rīki, kas jāpielāgo katram konkrētajam kontekstam.

Tie, galvenokārt, ir piedāvāti kā rīki, kas var būt noderīgi valstīm, lai tās varētu izvirzīt mērķus tiesvedības ilguma samazināšanai. Lietu izskatīšanas termiņi ir jāpieņem un jāpielāgo valsts tiesvedības kontekstam.

Piedāvātie lietu izskatīšanas termiņi ir indikatīvi, un tiem nav ar likumu noteikts spēks.

A LIETU IZSKATĪŠANAS TERMIŅŠ

A LIETU IZSKATĪŠANAS TERMIŅŠ strīdīgām civillietām un administratīvajām lietām

90% vai 95% visu strīdīgo civillietu un administratīvo lietu ir jāizskata **18 mēnešu laikā** no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Rezerve

5% vai 10% ļoti sarežģītu nepabeigtu civillietu vai administratīvo lietu izskatīšanas ilgums var pārsniegt **18 mēnešus** no pieteikuma iesniegšanas dienas.

A LIETU IZSKATĪŠANAS TERMIŅŠ krimināllietām

90% vai 95% visu krimināllietu būtu jāizskata 12 mēnešu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Rezerve

5% vai 10% ļoti sarežģītu nepabeigtu krimināllietu izskatīšanas ilgums var pārsniegt **12 mēnešus** no pieteikuma iesniegšanas dienas.

B LIETU IZSKATĪŠANAS TERMIŅŠ

B lietu izskatīšanas termiņš strīdīgām civillietām un administratīvajām lietām

90% vai 95% visu strīdīgo civillietu un administratīvo lietu ir jāizskata 24 mēnešu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Rezerve

5% vai 10% ļoti sarežģītu nepabeigtu civillietu vai administratīvo lietu izskatīšanas ilgums var pārsniegt 24 mēnešus no pieteikuma iesniegšanas dienas.

B lietu izskatīšanas termiņš krimināllietām

90% vai 95% krimināllietu būtu jāizskata **18 mēnešu laikā** no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Rezerve

5% vai 10% ļoti sarežģītu nepabeigtu krimināllietu izskatīšanas ilgums var pārsniegt **18 mēnešus** no pieteikuma iesniegšanas dienas.

C LIETU IZSKATĪŠANAS TERMIŅŠ

C lietu izskatīšanas termiņš strīdīgām civillietām un administratīvajām lietām

90% vai 95% strīdīgo civillietu un administratīvo lietu būtu jāizskata 30 mēnešu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Rezerve

5% vai 10% ļoti sarežģītu nepabeigtu civillietu un administratīvo lietu izskatīšanas ilgums var pārsniegt **30 mēnešus** no pieteikuma iesniegšanas dienas.

C lietu izskatīšanas termiņš krimināllietām

90% vai 95% visu krimināllietu būtu jāizskata 24 mēnešu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Rezerve

5% vai 10% ļoti sarežģītu nepabeigtu krimināllietu izskatīšanas ilgums var pārsniegt **24 mēnešus** no pieteikuma iesniegšanas dienas.

D LIETU IZSKATĪŠANAS TERMIŅŠ

D lietu izskatīšanas termiņš strīdīgām civillietām un administratīvajām lietām

90% vai 95% strīdīgo civillietu un administratīvo lietu būtu jāizskata **36 mēnešu laikā** no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Rezerve

5% vai 10% strīdīgo civillietu un administratīvo lietu var būt **vecākas par 36 mēnešiem** no pieteikuma iesniegšanas dienas.

D lietu izskatīšanas termiņš krimināllietām

90% vai 95% krimināllietu būtu jāizskata 30 mēnešu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Rezerve

5% vai 10% ļoti sarežģītu nepabeigtu lietu izskatīšanas ilgums var pārsniegt 30 mēnešus no pieteikuma iesniegšanas dienas.

LIETU IZSKATĪŠANAS TERMIŅU KOPSAVILKUMA TABULA

Strīdīgas civillietas un administratīvās lietas	Lietu izskatīšanas termiņš	Lietu izskatīšanas termiņš	Lietu izskatīšanas termiņš	Lietu izskatīšanas termiņš
	A mērķis	B mērķis	C mērķis	D mērķis
Prioritāras lietas	Izskatīta sešos mēnešos	Izskatīta 12 mēnešos	Izskatīta 12 mēnešos	Izskatīta 12 mēnešos
Parasta lieta+ (Prioritāras lietas)	95%-90%	95%-90%	95%-90%	95%-90%
	Izskatīta 18 mēnešos	Izskatīta 24 mēnešos	Izskatīta 30 mēnešos	Izskatīta 36 mēnešos
Sarežģītas lietas (rezerve)	5% -10%	5% -10%	5% -10%	5% -10%
	Nepabeigtas lietas, kuru izskatīšanas ilgums pārsniedz 18 mēnešus	Nepabeigtas lietas, kuru izskatīšanas ilgums pārsniedz 24 mēnešus	Nepabeigtas lietas, kuru izskatīšanas ilgums pārsniedz 30 mēnešus	Nepabeigtas lietas, kuru izskatīšanas ilgums pārsniedz 36 mēnešus

Krimināllietas	Lietu izskatīšanas termiņš	Lietu izskatīšanas termiņš	Lietu izskatīšanas termiņš	Lietu izskatīšanas termiņš
	A mērķis	B mērķis	C mērķis	D mērķis
Prioritāras lietas	Izskatīta trīs mēnešos	Izskatīta sešos mēnešos	Izskatīta sešos mēnešos	Izskatīta sešos mēnešos
Parasta lieta+ (Prioritāras lietas)	95%-90%	95%-90%	95%-90%	95%-90%
	Izskatīta 12 mēnešos	Izskatīta 18 mēnešos	Izskatīta 24 mēnešos	Izskatīta 30 mēnešos
Sarežģītas lietas (rezerve)	5% -10%	5% -10%	5% -10%	5% -10%
	Nepabeigtas lietas, kuru izskatīšanas ilgums pārsniedz 12 mēnešus	Nepabeigtas lietas, kuru izskatīšanas ilgums pārsniedz 18 mēnešus	Nepabeigtas lietas, kuru izskatīšanas ilgums pārsniedz 24 mēnešus	Nepabeigtas lietas, kuru izskatīšanas ilgums pārsniedz 30 mēnešus

3. Lietu izskatīšanas termiņu noteikšanas uzraudzība

Turpmāk seko konkrēta procesa, kas nepieciešams lietu izskatīšanas termiņu īstenošanai tiesās, īss apraksts.

Trīs galvenie pasākumi: 1) pašreizējās situācijas diagnostika; 2) lietu izskatīšanas termiņu noteikšana tiesai ; 3) lietu izskatīšanas termiņu uzraudzība.

Ņemot vērā ‘uzraudzības rezultātus’, tiesa var noteikt citu lietu izskatīšanas termiņu nākotnei (piem. gadu uz priekšu), mēģinot konstanti uzlabot situāciju, virzoties uz A lietas izskatīšanas termiņu visām lietām.

1.posms: Pašreizējās situācijas diagnostika

Pirmkārt, tiesai ir jāpārzina sava situācija attiecībā uz tiesas procesu ilgumu dažādām lietu kategorijām (civillietām, administratīvajām un krimināllietām) un, ja iespējams, dažādām lietu kategorijām, kuras vislabāk raksturo tiesu (piem., ģimenes, nodarbinātības, zaudējumu atlīdzināšanas jautājumi).

Šo diagnostiku vajadzētu veikt vismaz trīs (vai labāk piecus) gadus, lai gūtu skaidru priekšstatu par lietu apriti.

Zemāk minētais piemērs attiecas uz civillietām, bet līdzīgas tabulas ir jāaizpilda par administratīvajām un krimināllietām, kā arī par īpašām lietu kategorijām, kas ietilpst šajās lielajās grupās.

Nepabeigto lietu izskatīšanas ilgums noteiktā datumā

Strīdīgas civillietas līdz [DATUMS]							
	0-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	31-36 mēneši	Vairāk kā 36 mēneši	Kopējais nepabeigto lietu skaits
Nepabeigtas lietas	500	350	100	90	20	10	1070
Procenti	47	33	9	8	2	1	100

Lietas kategorija							
	0-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	31-36 mēneši	Vairāk kā 36 mēneši	Kopējais nepabeigto lietu skaits
Nepabeigtas lietas	250	80	20	30	10	0	390
Procenti	64	21	5	8	3	0	100

1.2. 2.posms: Lietu izskatīšanas termiņu noteikšana un īstenošana

Kad tiesa zina savu nepabeigto lietu ilgumu visās lietu kategorijās (civillietās, administratīvajās un krimināllietās), un, iespējams, turpmākos datus par īpašām lietu kategorijām, tad ir iespējams izvēlēties lietu izskatīšanas termiņu, kuru ir iespējams īstenot nākamajā gadā.

Ne vienmēr tiesas lietu izskatīšanas termiņi tieši atbilst likuma vai augstāko tiesu iestāžu (augstākās tiesas, tiesu palātas) noteiktajiem termiņiem. Šajā gadījumā lietu izskatīšanas termiņi ir vidusposmi, lai sasniegtu iepriekš minētos augstākos lietu izskatīšanas termiņus vai izpildītu juridiskas prasības attiecībā uz tiesvedības ilgumu.

Tiesa var noteikt daudz konkrētākus lietu izskatīšanas termiņus katrai lietu kategorijai, ja tai ir pieejami dati par atsevišķām lietu kategorijām.

1.3. 3.posms: Uzraudzība

Vismaz katra gada beigās tiesai būtu jāaizpilda turpmāk minētā tabula, lai uzraudzītu, vai lietu izskatīšanas termiņi ir ievēroti. Ļoti lietderīgi būtu situāciju uzraudzīt ne tikai gada beigās, bet pēc iespējas biežāk, vēlams ik pēc trim mēnešiem. Šādi būtu iespējams atklāt problēmas agrāk un veikt pasākumus (skatīt īpaši SATURN vadlīnijas lietu izskatīšanas laika plānošanai), lai nodrošinātu lietu izskatīšanas termiņu ievērošanu.

Tabulā "Nepabeigto lietu ilgums noteiktā datumā" ir jāaizpilda tikai rinda "Nepabeigtas lietas".

Procenti un nepabeigto lietu uzkrājums, kas ir to nepabeigto lietu procentuālā daļa, kuras nav izskatītas termiņā, tiek automātiski aprēķināti pievienotajā izklājlapā.

Negatīvs skaitlis norāda to lietu procentuālo daudzumu, kuru izskatīšanas termiņi ir labāki nekā tiesas noteiktie lietu izskatīšanas termiņi. Tas var palīdzēt noteikt labākus lietu izskatīšanas termiņus nākamajam gadam.

Nepabeigto lietu uzkrājuma gadījumā nepieciešams īstenot politiku un veikt pasākumus, lai to novērstu vai vismaz mazinātu.

Šajā piemērā parādīts, kā darbojas lietu izskatīšanas termiņi un nepabeigto lietu uzkrājums. Mēs esam saskaņojuši datus ar četriem piedāvātajiem lietu izskatīšanas termiņiem.

Nepabeigto lietu ilgums noteiktā datumā

Strīdīgas civillietas līdz [DATUMS]							
	0-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	31-36 mēneši	Vairāk kā 36 mēneši	Kopējais nepabeigto lietu skaits
Nepabeigtas lietas	500	400	20	50	30	0	1000
Procenti	50	40	2	5	3	0	100
A lietu izskatīšanas termiņš							
	Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)						
Uzraudzība	5						
A lietu izskatīšanas termiņš							
	Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)						
Uzraudzība	0						
B lietu izskatīšanas termiņš							
	Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)						
Uzraudzība	3						
B lietu izskatīšanas termiņš							
	Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)						
Uzraudzība	-2						
C lietu izskatīšanas termiņš							
	Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)						
Uzraudzība	-2						
C lietu izskatīšanas termiņš							
	Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)						
Uzraudzība	-7						

D lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība						-5	
D lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība						-10	

Tabula rāda, ka:

A lietu izskatīšanas termiņš ir ievērots, ja 'rezerves zona' (sarežģītas lietas) ir noteikta 10% apmērā, ja rezerve tika noteikta 5% apmērā, tad veidojas 5% nepabeigto lietu uzkrājums. Lūdzu, ņemiet vērā, ka rezerves zonā nepabeigto lietu procentuālā daļa vēl nav izskatīta, un, lai gan lietu izskatīšanas termiņš ir ievērots, tās ir jāizskata pēc iespējas ātrāk.

B lietu izskatīšanas termiņš ir ievērots 2% lietās, kas ir labāk nekā lietu izskatīšanas termiņa gadījumā ar 10% rezervi. Ja rezerve ir noteikta 5% apmērā, tad ir 3% nepabeigto lietu uzkrājums, kas nozīmē, ka 8% lietu izskatīšanas ilgums pārsniedz 24 mēnešus.

C lietu izskatīšanas termiņš ir ievērots pie abām rezervēm. Ja ir 5% rezerve, tad 2% lietas tiek izskatītas pirms termiņa. Ja ir 10% rezerve, tad 7% lietas tiek izskatītas pirms termiņa, bet nevajadzētu aizmirst, ka vēl 3% lietu izskatīšanas ilgums pārsniedz 30 mēnešus.

D lietu izskatīšanas termiņš ir ievērots ar abām rezervēm, un šajā gadījumā lietu izskatīšanas ilgums nepārsniedz 36 mēnešus ; uzraudzība ar 5% rezervi ir -5% un -10% ar 10% rezervi.

Šī tabula ir paredzēta dažādām lietu kategorijām, lai uzraudzītu lietu izskatīšanas termiņus un izvirzītu konsekventus un pārskatāmus mērķus nākamajam periodam.

Ņemot vērā šo uzraudzība procesu, tiesai ir jāpielāgo savi lietu izskatīšanas termiņi vismaz reizi gadā, iespējams, virzoties uz A lietu izskatīšanas termiņu, īstenojot politikas un pasākumus, lai ievērotu saprātīga laika klauzulu, kas noteikta Konvencijas 6.pantā, nepasliktinot lēmumu pieņemšanas procesa kvalitāti.

Pielikums: [Aizpildāmo Excel izklājlapu forma](#) (Lietu izskatīšanas termiņu datu ievades tabula – lejuplādēt no CEPEJ tīmekļa vietnes)

Civillietas un administratīvās lietas

Valsts:

Tiesa:

Jurisdikcija:

**Nepabeigto lietu izskatīšanas ilgums
noteiktā datumā**

Strīdīgu civillietu piemēri līdz 31.12.2016

	0-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	31-36 mēneši	Vairāk kā 36 mēneši	Kopējais nepabeigto lietu skaits
Nepabeigtas lietas	500	350	100	90	20	10	1070
Procenti	47	33	9	8	2	1	100

Lietas kategorija ..... izskatāma līdz [DATUMS]							
	0-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	31-36 mēneši	Vairāk kā 36 mēneši	Kopējais nepabeigto lietu skaits
Nepabeigtas lietas							0
Procenti	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!

Civillietu uzraudzība :

Valsts:

Tiesa:

Jurisdikcija:

Nepabeigto lietu izskatīšanas ilgums noteiktā datumā

Strīdīgu civillietu piemēri līdz 31.12.2016							
	0-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	31-36 mēneši	Vairāk kā 36 mēneši	Kopējais nepabeigto lietu skaits
Nepabeigtas lietas	500	400	20	50	30	0	1000
Procenti	50	40	2	5	3	0	100
A lietu izskatīšanas termiņš			Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)				
Uzraudzība			5				
A lietu izskatīšanas termiņš			Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)				
Uzraudzība			0				
B lietu izskatīšanas termiņš			Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)				
Uzraudzība			3				
B lietu izskatīšanas termiņš			Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)				
Uzraudzība			-2				

C lietu izskatīšanas termiņš					Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība					-2	
C lietu izskatīšanas termiņš					Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība					-7	
D lietu izskatīšanas termiņš					Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība					-5	
D lietu izskatīšanas termiņš					Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība					-10	

Lietas kategorija .....līdz [DATUMS]							
	0-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	31-36 mēneši	Vairāk kā 36 mēneši	Kopējais nepabeigto lietu skaits
Nepabeigtās lietas							0
Procenti	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
A lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Mēneši						#DIV/0!	
A lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
B lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
B lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
C lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	

C lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
D lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
D lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	

Krimināllietu uzraudzība

Valsts:

Tiesa:

Jurisdikcija:

Nepabeigto lietu izskatīšanas ilgums noteiktā datumā

Krimināllietu, kas izskatāmas līdz 31.12.2016, piemērs							
	0-6 mēneši	07-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	Vairāk kā 30 mēneši	Kopējais nepabeigto lietu skaits
Nepabeigtas lietas	200	140	50	10	20	0	420
Procenti	48	33	12	2	5	0	100

Lietas kategorija .....līdz [DATUMS]							
	0-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	31-36 mēneši	Vairāk kā 36 mēneši	Kopējais nepabeigto lietu skaits
Nepabeigtas lietas							0o
Procenti	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!

Krimināllietu uzraudzība

Valsts:

Tiesa:

Jurisdikcija:

Nepabeigto lietu izskatīšanas ilgums noteiktā datumā

Kriminālietu, kas izskatāmas līdz 31.12.2016, piemērs							
	0-6 mēneši	07-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	Vairāk kā 30 mēneši	Kopējais nepabeigto lietu skaits
Nepabeigtas lietas	250	130	80	35	10	2	507
Procenti	49	26	16	7	2	0	100
A lietu izskatīšanas termiņš			Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)				
Uzraudzība			20				
A lietu izskatīšanas termiņš			Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)				
Uzraudzība			15				
B lietu izskatīšanas termiņš				Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)			
Uzraudzība				4			
B lietu izskatīšanas termiņš				Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)			
Uzraudzība				-1			
C lietu izskatīšanas termiņš					Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)		
Uzraudzība					-3		
C lietu izskatīšanas termiņš					Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)		
Uzraudzība					-8		
D lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība						-5	
D lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība						-10	

Lietas kategorija .....līdz [DATUMS]							
Nepabeigtas lietas	0-12 mēneši	13-18 mēneši	19-24 mēneši	25-30 mēneši	31-36 mēneši	Vairāk kā 36 mēneši	Kopējais nepabeigto

							lietu skaits
							0
Procenti	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
A lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
A lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
B lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
B lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
C lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
C lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
D lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 5%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	
D lietu izskatīšanas termiņš						Nepabeigto lietu uzkrājums (Rezerve 10%)	
Uzraudzība						#DIV/0!	